

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2801

av Jabar Amin och Annika Lillemets (båda MP)

Återkallande av värdlandsavtalet med Nato

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkalla värdlandsavtalet med Nato och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Strax efter att riksdagen gjort sommaruppehåll, beslöt den dåvarande borgerliga regeringen den 27 juni 2014 att inleda förhandlingar om samförståndsavtal om värdlandsstöd med Nato. Avtalet medger bland annat eventuell stationering av Nato-trupper på svensk mark under krig, övningar eller kriser. Formellt beslut fattades hastigt i slutet av augusti 2014 av den utgående regeringen, utan föregående offentlig diskussion eller beslut i riksdagen. Avtalet undertecknades av överbefälhavare Sverker Göranson vid Natos toppmöte i Wales den 4 september 2014.

Det är oklart varför den förra regeringen hade så bråttom med att fatta detta säkerhetspolitiskt känsliga beslut utan att låta det föregås av en transparent säkerhetspolitisk analys och påföljande demokratisk process. Den förra regeringen presenterade ingen konsekvensanalys av vilka följder den av den förespråkade politiken skulle få för Sveriges utrikespolitiska situation i fredstid här i Östersjöområdet, respektive hur den skulle påverka oss i en konfliktsituation.

Detta är den kanske enskilt viktigaste försvars- och säkerhetspolitiska frågan på flera generationer. Exempelvis öppnar värdlandsavtalet för att Natos vapen, inklusive kärnvapen, skulle kunna stationeras på svensk mark. Sverige blir knappast säkrare i och med detta, snarare blir konsekvensen precis tvärtom. Vi blir säkerhetspolitiskt mer utsatta genom värdlandsavtalet, då vi gör vårt land till ett mål för ryska kärnvapen. Detta utan att ha några säkerhetsgarantier. Värdlandsavtalet måste nog sägas vara det sämsta av de olika säkerhetspolitiska alternativ som Sverige ställs inför.

Inte nog med att de säkerhetspolitiska riskerna ökar, på grund av den förra regeringens slarviga hantering av världlandsavtalet, så kantas hela processen dessutom av ett gigantiskt demokratiskt underskott. Ärendet fortlöper inom regeringskansli och försvarsmakt idag, men den demokratiska genomlysning processen kräver skjuts på framtiden. Det här är ingen liten säkerhetspolitisk parentes utan ett stort kliv mot ett Natomedlemskap som sker helt utan öppen politisk debatt.

Nu är planen att beslutet om världlandsavtalet formellt ska fattas av riksdagen under våren 2016. Riksdagen riskerar ställas inför fullbordat faktum. Därför behöver regeringen stoppa processen till dess de säkerhetspolitiska konsekvenserna noga har analyserats och öppet debatterats. Avslutningsvis vill vi att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkalla världlandsavtalet med Nato, och tillkännager detta för regeringen.

Jabar Amin (MP)

Annika Lillemets (MP)